

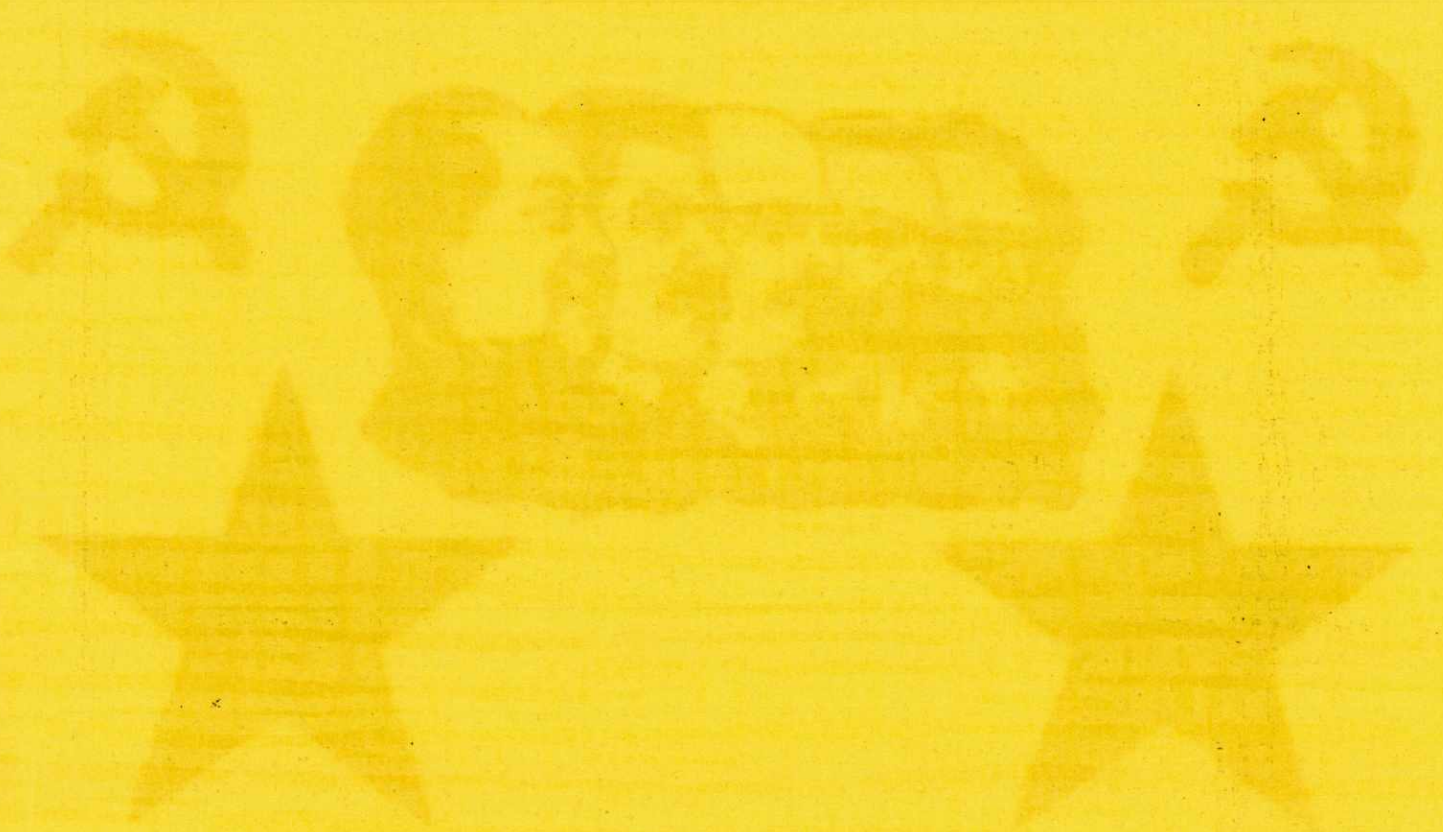
LANDSMØTE- DOKUMENTER

SUF's 6. LANDSMØTE

NR. 7: BERETNING OM POL. MILITÆRNEKTING.

LANDS- MØTE- BOK 1951-1952

BERETNING FRA SENTRALSTYRET I SUF OM POLITISK MILITÆRNEKTING:

Aksjonen for politisk militærnektning blei vinteren 1967 satt igang av endel medlemmer i Sosialistisk Studentlag i Trondheim, og SUF's sentralstyre støttet straks kampanjen gjennom en resolusjon. Landsmøtet i 1967 vedtok enstemmig, men uten debatt, å oppfordre "norsk ungdom" til å nekte NATO-tjeneste.

Av hensyn til debatten om aksjonens videre framtid på det kommende landsmøtet, vil sentralstyret først analysere aksjonens politiske utvikling fram til i dag, og deretter oppsummere det arbeid som er blitt gjort i løpet av det siste året.

I

Den politiske bakgrunnen for aksjonen var ønsket om et handlingsalternativ for anti-imperialister og sosialister som forkasta ei borgerlig pasifistisk plattform, men som heller ikke så det som mulig å oppnå politiske resultater ved å gå inn i NATO-forsvaret. På den tida da aksjonen for alvor blei satt i gang, våren 1967, var deler av SUF ennå merka av den småborgerlige "freds"-ideologien som Theo Koritzinsky, Ole Koproitan og konsorter i åra før hadde sprøya ut i organisasjonen.

Kampanjen for politisk militærnektning blei altså det endelige bruddet med pasifismen og den borgerlige "samvittighetsnektninga" i SUF. Det må derfor være riktig å si at aksjonen hadde en svært progressiv funksjon da den blei satt igang. For det første samordna den kreftene i organisasjonen til ei mer militant holdning mot NATO- og USA-imperialismen, dette var særlig i starten. Men aksjonen utviklet seg fort videre.

Det viktigste elementet i politisk militærnektning har nemlig opp til nå vært at myndighetene ikke har akseptert den som legal, noe som nødvendigvis har leda fram til en direkte og skarp konfrontasjon med klassestaten. Meir og meir erfarte progressiv ungdom i og utafør SUF hvordan rettsapparatet var et direkte redskap for kapitalistklassens interesser, en del av den borgerlige staten. "Staten anklager, staten dømmer!" har i det siste vært ei flittig benytta parole. Dette gjorde også sitt til at nekterne og dermed også fleire og fleire i SUF i løpet av perioden 1967/68 begynte å legge en større og større vekt også på voldsapparatets klassekarakter, at NATO og dets norske avdelinger først og fremst var rettet mot det arbeidende folkets revolusjonære kamp.

Også utad har aksjonen for politisk militærnektning hatt sin verdi, den har bidratt til å spre agitatorisk materiale blant progressiv ungdom og arbeidsfolk, både mot USA-imperialismen og klassestatens væpna avdelinger, samt om rettsapparatets stilling som et vern om den herskende klassens interesser.

Dels har dette skjedd ved utdeling av brosjyrer og løpesedler, noe har kommet gjennom referater og offentliggjøring av uttalelser i borgerlig presse. Svært mange av sakene har sjølsagt vært boikotta helt, men tross alt har både de første sakene og de siste, meir militante opplegg i selve rettssalene, blitt godt kjent blant folk. I det minste må politisk militærnektning kunne sies å ha oppnådd vel så merkbare resultater i kampen mot NATO som dagens Ut-av-NATO-kampanje har klart, sjøl om dette ikke sier så altfor mye.

Alt i alt er det korrekt å hevde at politisk militærnektning har hatt ei progressiv hovedside opp til i dag, den styrka den revolusjonære utviklinga i SUF da den blei starta, og har siden representert en forholdsvis slagkraftig agitasjon mot klassestaten og NATO.

Men aksjonen for politisk militærnektning hadde fra starten av også andre, og meir negative sider. Sentralstyret vil også hevde at disse har utvikla seg i løpet av aksjonen, de har blitt stadig meir framtrødende. For det første har aksjonen heile tida vært en nokså tvilsom front. Dette har ikke bare sammen-

heng med at den har vært tilfeldig og dels dårlig leda, eller at SUFs sentralstyre i store perioder har vært ei slags drivkraft omtrent aleine. Da aksjonen starta var f.eks. de anti-imperialistiske parolene helt dominerende. Men det viste seg ganske snart at aksjonsparolen til "norks ungdom" om å gå imot NATO ved å levere en meir eller mindre sjølstendig begrunnelse for standpunktet til myndighetene blei et slag i tomme lufta. Det viste seg nemlig at det så og si bare var de mest militante sosialistene som støtta opp om aksjonen. Sjøl ikke blant vanlige SF'ere på denne tida - våren og høsten 1967 - blei det i praksis noen oppslutning om politisk militærnekting. At aksjonen nesten bare hadde støtte fra SUFere og andre som ikke sto på SF-linja, viste seg også våren/sommeren 1968 da argumentasjonen fra de politiske militærnekternes sideendra karakter, fra anti-imperialisme til klasse-nekting. Militæret blei først og fremst sett på som en trusel mot arbeidsfolk. Men dette var i sin tur omtrent ei rein avspøiling av den politiske utviklinga som hadde skjedd i SUF i løpet av året, og var ikke resultat av noen debatt mellom de politiske militærnekterne innbyrdes.

Aksjonen har altså helt og holdent, særlig fra i fjor sommer, bare vært en front av revolusjonære, av folk som både hadde tatt arbeiderklassens standpunkt og fullt ut skjønt statens klassokarakter. Men samtidig opererte aksjonen for politisk militærnekting som om dette standpunktet kunne brukes som ei aksjonsparole for det breie lag av norsk ungdom.

En del av det agitatoriske stoffet har også hatt et sektærisk, moralistisk preg: "Går du inn i NATO-forsvaret er du medskyldig i folkemord", har vært en innstilling som ofte har kommet til uttrykk. Formann Mao har gitt en god karakteristikk av ei slik linje:

"Enhver oppgave som krever at massen er med i gjennomføringa, blir en tom formalitet og ender med fiasko dersom massene ikke har forstått at arbeidet er nødvendig og ikke frivillig går inn for å være med på det."

Kampanjen for politisk militærnekting -- dermed også SUF -- har gått inn for at massen av ungdom skal foreta et brudd både med den borgerlige statens organer og NATO på tross av at massene i dette spørsmålet ennå ikke har våknet opp. Hvem kan på alvor kreve at arbeidsfolk flest skal støtte opp om ei slik linje som krever at de skal være villig til dom og måneders fengsel, uten kontakt med og skikkelig forsørgelse av familien, og med fare for å miste jobben otterpå? En slik holdning kan inntas av et lederskikt, eller vi kan vente den av sjoloppofrende borgerlige ■ idealister, men for folk flest fortoner det seg som meningsløst.

Under de nåværende forhold vil flertallet av arbeiderungdommen gå inn i NATO-forsvaret uansett hvilke protoster og paroler SUF eller andre måtte lage mot dette standpunktet.

Det er på denne bakgrunnen at marxist-leninister som skal følge masse-linja, "ta utgangspunkt i massenes behov og ønsker", må vurdere spørsmålet om politisk militærnektings stilling i framtida.

II

Arbeidet med politisk militærnekting i løpet av det siste året må ses i sammenheng med denne politiske utviklinga. Særlig viktig har det vært at kampanjen for politisk militærnekting formelt, utad, har stått fram som adskilt fra SUF, som en front vi riktignok dominerte, men der vi også samarbeidet med andre. Samtidig hersket det i våre egne rækker en nokså stor usikkerhet etter debatten om politisk militærnekting på sommerleiren i 1968 om dette standpunktet, politisk militærnekting, var riktig å innta for marxist-leninister. Alt dette har sjølsagt også vanskeliggjort arbeidet i løpet av det siste året.

Sentralstyret tok etter landsmøtet initiativet til et militærnektermøte i Oslo, der en aksjonsledelse skulle velges. Politisk militærnekting blei

altså ennå behandla som en front-sak. På dette møtet deltok det også noen politiske militærnektere som ikke var medlemmer av organisasjonen. Likevel tok to kamerater fra forbundet opp spørsmålet om politisk militærtjeneste i denne forsamlinga, og de henviste her direkte til debatten på SUFs sommerleir. Dette var et brudd på den demokratiske sentralismen som utvilsomt har skada forbundet, og særlig debatten om dette spørsmålet.

Bjørn H. Pedersen blei på dette møtet, i samforstand med sentralstyret, valgt til ny aksjonsleder, en jobb han haddet til i begynnelsen av februar 1969. Det blei i denne tida sendt ut et brev til alle SUF-lag med spørsmål om bl. a. hvor mange politiske militærnektere som fantes i laga, noe som blei besvart av forholdsvis få lag. Ved sida av dette blei lite gjort. Valget av kamerat Pedersen som leder for kampanjen var utvilsomt ei feildisponering fra sentralstyrets side. Men den viktigste årsaka til at det blei gjort svakt arbeid på dette frontavskuttet i denne tida ligger likevel ikke på person-planen. For nettopp i perioden fra oktober til februar var så og si alle krefter i SUF, både sentralt og lokalt, konsentrert om en hovedoppgave: kampan mot høyrefløyen og splittelsesmakerne i SF. Når en * i tillegg tar i betraktning de mange forpliktelser og arbeidsoppgaver som landsmøtet hadde pålagt sentralstyret, er det innlysende at arbeidet med fronten politisk militærnektning fikk en svært lav prioritet.

Sentralstyret vil likevel hevde at den prioritering som blei gjort i hovedsak var riktig.

Kort tid etter landsmøtet i SF blei spørsmålet om politisk militærnektning på nytt tatt opp i sentralstyret til debatt.

Diskusjonen blei oppsummert gjennom et vedtak som blei sendt til alle lag. Samtidig blei det også utsendt et debattinnlegg fra SUFs faglige leder,

Viktor S. I vedtaket fra sentralstyret blei bl.a. følgende presisert:

1. Sentralstyret føler seg forpliktet til at politisk militærnektning blir ført videre med full styrke. Sentralstyret vil derfor be laga om innstendig å oppfordre medlemmer og andre til å nekte militærtjeneste på politisk grunnlag.

2. I samsvar med tillemplinga av den demokratiske sentralismen vil sentralstyret på det innstendigste oppfordre forbundets medlemmer til ikke å føre fram, offentlig eller i forbundet, idéen om at vår linje overfor politisk militærnektning skal endres før det foreligger et landsmøtevedtak.

På bakgrunn av at kampanjen for politisk militærnektings organiserte virksomhet mer eller mindre hadde stoppet opp, fant sentralstyret det nødvendig å ta opp arbeidet med dette spørsmålet som en del av sin egen virksomhet, men sjølsagt underordna de hovedoppgavene som forbundet ellers hadde. Dette blei først og fremst gjort for å sikre at de kamerater som i løpet av våren og sommeren kom opp i konflikter med klassestaten blei støtta, og at de politiske militærnektersakene blei utnytta agitatorisk. Sigurd Allern blei ansvarlig for dette arbeidet i sentralstyret.

Det arbeidet som etter dette har blitt gjort er kort oppsummert følgende:

1. Skaffet sivile prosessfullmektiger til kamerater som ønsket dette. Dette har vært gjort i omtrent 10 saker i løpet av våren og sommeren. I den siste tida har imidlertid sivile prosessfullmektiger blitt nekta dersom disse sjøl har nekta NATO-tjeneste.
2. Resolusjoner/pressemeldinger i forbindelse med sivil- og straffesaker. Slike har blitt sendt ut både før og etter de fleste saker som sentralstyret har fått kjennskap til, dvs. for det meste i Oslo-området.
3. Konferanse om politisk militærnektning. Denne blei arrangert i Bergen, og samla dessverre deltakere fra få lag utenom Oslo, Bergen og Trondheim.
4. To bulletiner om politisk militærnektning. Den første blei sendt ut i slutten av april og omhandlet særlig fengslinga av Olav Be. Den andre kom ut i slutten av august og tok spesielt opp straffesakene og dommen mot Tor M. Jo.
5. Medlemmer av forbundet har på sjølstendig basis vært engasjert i spesielle

- 4 -

aksjoner i forbindelse med enkelte rettssaker, bl.a. plakattedemonstrasjoner i rettssalen og boikott av spesielle saker.

6. Besvare henvendelser og spørsmål fra medlemmer og andre som har ønsket opplysninger om framgangsmåten v/ nekting, rettssaker, o.l.

Sentralstyrets behandling av fengslinga av Olav Ba [redacted] n har blitt kritisert av enkelte medlemmer av forbundet. Bl.a. har det blitt hevdet at sentralstyret direkte har unnlatt å informere både militærnekterkonferansen i Bergen, laget på stedet han satt fengslet og medlemmene i forbundet om denne saka. For å sette disse beskyldningene på sin rette plass vil vi kort oppsummere hva som har skjedd i denne saka. Da sentralstyret i midten av februar overtok posten fra de politiske militærnektene besvarte det også et brev fra O. B [redacted], som opplyste at han ville bli fengsla med det første. Sentralstyret skreiv straks et brev til ham, og bad om at vi øyeblikkelig måtte bli informert om tidspunktet for fengslinga. Svaret fra Ba [redacted] en kunne imidlertid opplyse at han allerede var blitt fengsla. Dette brevet var datert 28. februar og det ankom til Oslo først over ei uke etter, sannsynligvis på grunn av sensur i fengslet. På grunn av at brevet var adressert til A [redacted] i personlig blei det ikke åpna på vanlig måte, og på grunn av reisefravær blei sentralstyret samla først klar over saka i midten av mars. Ikke noe medlem av sentralstyret var altså klar over at Ba [redacted] en var fengsla da militærnekterkonferansen blei arrangert.

Ei stund etter blei laget i Trondheim telefonisk informert om at B [redacted] sen var fengsla der i byen.

I slutten av april blei militærnektbulletinen, som bl.a. oppfordra lag og medlemmer til å ta opp Ba [redacted] -saka i forbindelse med 1.mai-demonstrasjonene sendt ut.

Når forbundet skal vurdere det arbeidet som i løpet av det siste året har blitt gjort med politisk militærnekting, er det etter sentralstyrets mening nødvendig å sette dette i sammenheng med de øvrige arbeidsoppgaver i forbundet.

Etter landsmøtet i 1968 er det innlysende at politisk militærnekting måtte spille en underordnet rolle, slik at andre saker blei prioritert foran denne. Likevel er det sentralstyrets mening at agitasjonen i forbindelse med politisk militærnekting, særlig i forbindelse med rettssakene, det siste halvåret har lykkas bedre enn året før. Folk flest kjenner i dag bedre til NATO-nekternes standpunkt, og domstolene har gang på gang avslørt sin klassekarakter.